

LAPINLAHDEN KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN PERUSTEET

1. Lainsäädäntöperusta ja soveltamisala

Kuntalain (410/2015) 14 §:n mukaan valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista.

Valtuuston hyväksymien perusteiden tavoitteena on vahvistaa ja yhdenmukaistaa Lapinlahden kuntakonsernin hyvää hallintoa, johtamista ja vastuullista toimintaa.

Perusteet koskevat kaikkia kuntakonsernin toimielimiä, johtoa ja henkilöstöä sekä kaikkea kuntakonsernin toimintaa.

Sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta on lisäksi voimassa, mitä hallintosäännössä, konserniohjeessa sekä muissa ohjeissa ja määräyksissä on erikseen määrätty.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta perustuvat yleisesti hyväksyttyihin hyvän hallinnon ja riskienhallinnan periaatteisiin.

2. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoite ja tarkoitus

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että kunnan ja kuntakonsernin tavoitteet saavutetaan, toiminta on tuloksellista, taloudellista ja vaikuttavaa.

Sisäinen valvonta on osa kunnan johtamisjärjestelmää ja johdon työväline, ja se sisältyy kaikkiin prosesseihin ja toimintoihin.

Riski tarkoittaa epävarmuuden vaikutusta tavoitteisiin.

Riskienhallinta on järjestelmällinen prosessi riskien tunnistamiseen, arviointiin, hallintaan, seurantaan ja raportointiin.

Sisäinen valvonta on riittävää, kun saavutetaan kohtuullinen varmuus tavoitteiden toteutumisesta ja riskien hallinnasta.

3. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät ja vastuut

Valtuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista.

Kunnanhallitus vastaa järjestämisestä, ohjeistuksesta, valvonnasta sekä kokonaisuuden toimivuuden seurannasta.

Lautakunnat vastaavat oman toimialansa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Johtavat viranhaltijat vastaavat käytännön toteutuksesta, riskien tunnistamisesta ja raportoinnista.

Konserniyhteisöt vastaavat omasta valvonnastaan ja raportoivat konsernijohdolle.

4. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta osana johtamisjärjestelmää

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat kiinteä osa strategista ja operatiivista johtamista, taloussuunnittelua ja seurantaa.

Valvonta toteutuu muun muassa selkeinä vastuunjakoina, raportointivelvoitteina, sopimusten hallintana sekä omaisuuden ja tietojen suojaamisena.

Sisäinen valvonta tukee väärinkäytösten ehkäisemistä ja havaitsemista.

Havaittuihin epäkohtiin puututaan viipymättä.

5. Riskienhallinta ja riskiluokittelu

Riskit jaetaan strategisiin, taloudellisiin, operatiivisiin, henkilöstö-, tietoturva- ja tietosuojariskeihin sekä maine- ja ympäristöriskeihin.

Riskit voivat olla sisäisiä tai ulkoisia.

Merkittävät riskit dokumentoidaan ja niitä seurataan suunnitelmallisesti.

6. Riskien arviointi ja hallinta

Riskien arviointi perustuu vaikutuksen ja todennäköisyyden arviointiin.

Riskin merkittävyyden perusteella määritellään hallintatoimenpiteet.

Korkean riskitason riskit edellyttävät välittömiä toimenpiteitä ja johdon seurantaa.

Riskienhallinta on osa talousarvioprosessia ja päätöksentekoa.

7. Tietoturva, tietosuoja ja varautuminen

Kuntakonsernissa noudatetaan tietosuojalainsäädäntöä ja huolehditaan tietoturvasta.

Toiminnan jatkuvuus turvataan varautumis- ja jatkuvuussuunnitelmilla.

Merkittävät poikkeamat raportoidaan viipymättä.

8. Eettiset periaatteet ja väärinkäytösten ehkäisy

Toiminnassa noudatetaan hyvää hallintotapaa ja eettisiä periaatteita.

Väärinkäytöksiä ehkäistään ohjeistuksella ja valvonnalla.

Henkilöstöllä tulee olla mahdollisuus ilmoittaa epäkohdista turvallisesti.

9. Riskienhallinta osana taloussuunnittelua

Toimielimet analysoivat toimintaympäristöä ja tunnistavat riskit osana talousarvioprosessia.

Kunnanhallitus kokoaa kuntakonsernin riskikokonaisuuden.

10. Seuranta, arviointi ja raportointi

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuutta seurataan säännöllisesti.

Tilinpäätöksessä annetaan selonteko merkittävistä riskeistä.

Merkittävistä riskeistä raportoidaan viipymättä.

11. Kehittäminen

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa kehitetään jatkuvasti.

Toiminnassa huomioidaan vastuullisuus ja kestävä kehitys.

Liite: Riskien arviointitaulukko

Riski	Riskiluokka	Vaikutus	Todennäköisyys	Riskitaso	Hallintatoimet
Väestön kehitys	Strateginen	Merkittävä	Kohtalainen	Keskisuuri	Palveluiden sopeuttaminen
Kyberhyökkäys	Tietoturva	Kriittinen	Kohtalainen	Korkea	Varmuuskopiot, MFA, koulutus
Henkilöstöpula	Henkilöstö	Merkittävä	Korkea	Korkea	Sijaisjärjestelyt
Talousarvion ylitys	Taloudellinen	Merkittävä	Kohtalainen	Keskisuuri	Seuranta
Palvelukatkos	Operatiivinen	Merkittävä	Matala	Keskisuuri	Varautuminen
Mainehaitta-ym	Maine	Merkittävä	Matala	Keskisuuri	Viestintä